ВІДГУК

офіційного опонента доктора економічних наук, професора

Шинкаренка Володимира Григоровича

на дисертаційну роботу Мітченко Галини Валеріївни

на тему: «Організаційно-економічне забезпечення стратегічного маркетингу на підприємствах автомобільного транспорту»,

що подана на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

На відгук надані дисертація, автореферат, копії опублікованих праць.

Дисертаційна робота представлена на 214 сторінках комп'ютерного тексту, містить 23 таблиці (1 окрема сторінка), 17 рисунків (3 окремі сторінки), 15 додатків (32 окремі сторінки), список використаних джерел зі 157 найменувань (17 окремих сторінки).

Основний текст дисертаційної роботи складає 161 сторінці.

Автореферат представлений на 18 сторінках (без врахування анотацій) і містить 7 рисунків, дві таблиці, список опублікованих автором праць з 11 найменувань.

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами

Проблеми стратегічного управління та розробка концепції маркетингового забезпечення стратегічного розвитку автотранспортних підприємств є предметом наукового інтересу та об'єктом дослідження багатьох фахівців у цій сфері. Тому розробка теоретико-методологічних засад організаційно-економічного забезпечення стратегічного маркетингу на підприємствах автомобільного транспорту є актуальним.

Канцелярия
Вх. № 01/1815
15. 12. 2015

У вступі автор дисертації надає своє обґрунтування актуальності та своєчасності свого дисертаційного дослідження й визначає його місце в сукупності доробок інших авторів. Викладені автором доводи та аргументи переконливо підтверджують актуальність та своєчасність дисертаційного дослідження Г.В. Мітченко, предметом якого обрано «сукупність методичних, теоретичних і практичних підходів щодо організаційно-економічного забезпечення стратегічного маркетингу в реалізації завдань розвитку автотранспортних підприємств» (ст. 6).

Про актуальність теми дисертаційного дослідження свідчить також те, що воно відповідно до теми науково-дослідної роботи кафедри менеджмент-ту і туризму Національного транспортного університету «Теоретичні основи удосконалення системи управління підприємствами транспортного комплексу» (номер державної реєстрації 0114U006585). Здобувачем проведений аналіз базових маркетингових стратегій підприємств автотранспортних вантажоперевезень в сучасних умовах господарювання.

Отже, тема дисертаційної роботи, що вибрана автором та присвячена поглибленню теоретичних положень та обґрунтуванню методичних і практичних засад щодо організаційно-економічного забезпечення стратегічного маркетингу на підприємствах автомобільного транспорту.

Мета дослідження відповідає темі дисертаційної роботи, задачі в повній мірі розкривають перелік тих завдань, що треба вирішити для досягнення мети.

Об'єкт і предмет дослідження в цілому визначені коректно.

2. Ступінь, обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна

До основних наукових положень, рекомендацій, що дають підстави присвоїти дисертанту науковий ступіть кандидата економічних наук слід віднеси:

2.1 ***Вперше запропоновано теоретичне обґрунтування та концептуальна модель організаційно-економічного забезпечення стратегічного маркетингу на підприємствах автомобільного транспорту (с. 104-144).***

Дисертант відмічає, що можливості проведення експериментів на реальних об'єктах надто обмежені. Він доводить що найбільш прийнятним методом досліджень організаційно-технічних виробничих систем вважається метод імітаційного моделювання.

У дисертаційному дослідженні за допомогою цього методу розроблено модель реалізації стратегічного маркетингу (додаток Ж, с. 203). Ця модель враховує такі підсистеми управління підприємства: персоналу, рухомого складу, маркетингу. Реалізація запропонованої імітаційної моделі на прикладі даних ПАТ «КВК «Рапід» дозволила визначити напрямки оновлення рухомого складу і вибрати кращий з них.

2.2 ***Удосконалено механізм реалізації функцій стратегічного перспективного передбачення стратегічного маркетингу (с. 86-104).***

Дисертант слушно відмічає, що стратегічний маркетинг, насамперед, орієнтується на потреби споживачів, їх визначення і задоволення. Виходячи з цього дисертант пропонує механізм реалізації функцій перспективного передбачення потреб. Для цього в механізмі передбачено організаційне, функціональне, ресурсне, інструментальне та нормативно-правове забезпечення.

2.3 ***Набуло подальшого розвитку методичні основи прийняття управлінського рішення на основі матриці стратегічного розвитку АТП, яка доповнена відокремленням векторів інноваційності продукту і інноваційності процесу (с. 28-29).***

Дисертант слушно визначає, що у відповідності до стадій життєвого циклу послуги – від етапу виходу на ринок до етапу зрілості – мають місце ріст обсягів надання послуги та збільшення фінансових потоків.

Використання запропонованої матриці дозволяє визначитись з власними прибутками підприємства і рівнем конкурентоспроможності послуги і підприємства.

2.4 ***Удосконалено методичний підхід до розвитку служби маркетингу на підприємстві за рахунок введення до її складу спеціального підрозділу стратегічних передбачень (с. 144 – 152).***

Зміни у зовнішньому оточенні автотранспортних підприємств, що пов'язані з новими напрямками використання автотранспорту, виконання вантажних перевезень, посилення маркетингової орієнтації підприємства, обумовлюють потребу охоплення нових ринків автотранспортних послуг і відповідно до цього внесення змін в організаційну структуру управління підприємством в напрямку посилення відділу маркетингу за рахунок зміни чисельності його працівників та перерозподілу посадових обов'язків між його працівниками. Дисертантом розроблено положення про відділ маркетингу підприємства (Додаток И, с. 206) та визначено його місце в організаційній структурі підприємства (Додаток К, с. 209), а також визначені інформаційні зв'язки з іншими структурними підрозділами підприємства (Додаток Л, с. 210).

В роботі отримані і інші менш значимі наукові результати, що також відрізняються новизною.

Усі отримані автором наукові результати мають високий ступінь достовірності і обґрунтованості, що підтверджується узагальненням значної кількості фундаментальних праць вітчизняних та закордонних вчених-економістів, використанням значного обсягу статистичної інформації, достатньою апробацією та впровадженням у виробництво.

3. Теоретична цінність і практична значущість наукових результатів

Теоретична цінність результатів дисертаційного дослідження полягає у розробці теоретичних положень і висновків, які збагатили економічну

науку з проблеми організаційно-економічного забезпечення розроблення стратегії розвитку АТП методами стратегічного маркетингу передбачаючими урахування майбутніх запитів споживачів, що має суттєве значення для науки «економіка та управління підприємствами».

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що теоретичні положення, рекомендації і висновки викладені у дисертації, доведені до рівня методичних розробок і практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення стратегічного маркетингу на АТП. Розроблена модель організаційно-економічного забезпечення стратегічного маркетингу на автомобільному транспорті впроваджена в господарську діяльність ПАТ «Укртранс» (акт впровадження від 21.01.2014), ПАТ «Автобаза-1» (акт впровадження від 19.02.2014), ПАТ «КВК «Рапід» (акт впровадження від 27.05.2014). Окремі положення та практичні рекомендації дисертаційної роботи можуть бути використані як база для теоретичних та прикладних досліджень з питань забезпечення стратегічного маркетингу на автомобільному транспорті в навчальному процесі Національного транспортного університету.

4. Оцінка повноти викладення дослідження в опублікованих роботах

Основні результати дослідження опубліковано в 16 працях, серед яких 5 статей у наукових фахових виданнях, одна з яких опублікована за кордоном, і тези 11 доповідей на науково-практичних конференціях. Загальний обсяг наукових праць складає 4,5 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,5 друк. арк. Опубліковані праці відображають основний зміст дисертаційної роботи.

5. Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Мітченко Г.В. складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел, які

викладено на 214 сторінках тексту. Матеріали дисертації проілюстровано 17 рисунками, 23 таблицями та містять 15 додатків. Список використаних джерел налічує 157 найменувань.

Логіка дисертаційного дослідження підпорядкована поставленій меті та завданням. Структура дисертаційної роботи узгоджується з назвою, метою та завданнями дослідження; її оформлення відповідає чинним вимогам; наукові положення викладено конкретно, логічно; висновки і рекомендації ґрунтуються на результатах авторських досліджень проблеми.

Результати, отримані в роботі, пройшли належну апробацію на одинадцяти науково-практичних конференціях.

Автореферат розкриває основні положення дисертаційної роботи і відповідає її змісту та структурі. Текст автореферату не містить положень, які не знайшли відображення в дисертації.

6

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Оцінюючи в цілому достатній рівень розробки теоретико-методологічних і методичних положень, практичних рекомендацій, обґрунтованість наукових висновків та пропозицій, необхідно відмітити, що деякі положення є дискусійними.

6.1 В механізмі реалізації функцій стратегічного менеджменту (с. 88) на підприємствах автомобільного транспорту не знайшли необхідного відображення такі його функції як сегментація ринку, аналіз конкурентоспроможності.

6.2 Важко погодитися з тим, що прогнозування майбутніх запитів споживачів, перспективне передбачення розвитку підприємства в стратегічному маркетингу вперше запропоновано дисертантом.

6.3. Запропонована матриця стратегічного розвитку (с. 28-29) стосується послуги і десь опосередковано АТП. Тому перенос результатів

розвитку окремої послуги на розвиток в цілому АТП не в повній мірі коректний.

6.4. Список використаних джерел оформлений з порушенням вимог міжнародного і державного стандартів бібліографічного опису. Це стосується опису літературних джерел 1, 3, 15, 16, 20, 25 та інших.

6.5. Некоректним є деякі висловлювання дисертанта: у вступі «концептуалізація господарських відносин» (стор. 3). Концептуалізацію розглядають як понятійну класифікацію і як один з процесів пізнавальної діяльності людини, що полягає в осмисленні й впорядкуванні результатів внутрішнього рефлексивного досвіду людини й уявлень про об'єкти, явища дійсності та їхні ознаки. На стор. 103 дисертації показник «чистий працюючий капітал» (русизм) є чистий робочий капітал підприємства.

6.6. При проведенні SPACE-аналізу ПАТ «КВК «Рапід» слід було доповнити перелік показників. Окрім цього, аналіз не було завершено вибором стратегії підприємства (стор. 132 -134).

Висловлені зауваження і спірні питання не знижують суттєво позитивну оцінку теоретичного рівня та практичного значення результатів дисертаційної роботи Мітченко Г.В.

7. Загальний висновок

Дисертаційна робота Мітченко Галини Валеріївни представляє собою завершене наукове дослідження, яке містить нові науково обґрунтовані теоретичні і практичні результати, які в сукупності розв'язують важливе науково-прикладне завдання – розроблення теоретичних основ та методичних положень і практичних рекомендацій щодо реалізації стратегічного маркетингу для формування стратегії розвитку АТП з урахуванням майбутніх запитів споживачів, що має суттєве значення для науки – економіка та управління підприємствами автомобільного транспорту.

Дисертація Мітченко Г.В. за змістом і якістю теоретичних та методичних розробок відповідає рівню дисертацій на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук. Вибрану тему дисертаційної роботи необхідним чином розкрито; поставлену мету досягнуто; завдання дисертаційної роботи в цілому виконано. Тема дисертації відповідає спеціальності 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Автореферат дисертації необхідним чином розкриває основні її положення та висновки, є ідентичним дисертації за структурою та змістом та не містить інформації, що є відсутньою у дисертаційній роботі.

Дисертація за своїм змістом відповідає п. п. 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, а її автор – Мітченко Галина Валеріївна – заслуговує присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

8

Офіційний опонент:
докт. екон. наук, професор,
заступник завідуючого кафедри менеджменту
Харківського національного
автомобільно-дорожнього університету В.Г. Шинкаренко
« » грудня 2015 р.

Підпис проф. Шинкаренко В.Г. підтверджую

Підпис В.Г. Шинкаренко
ЗАСВІДЧУЮ БУ...
СЕКРЕТАР ХНАДУ